

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

**Bryssel, 23. joulukuuta 2020
(OR. en)**

**2020/0035 (COD)
LEX 2041**

**PE-CONS 48/1/20
REV 1**

**TRANS 519
CODEC 1150**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS
EUROOPAN RAUTATEIDEN TEEMAVUODESTA (2021)**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
PÄÄTÖS (EU) 2020/...,**

annettu 23 päivänä joulukuuta 2020,

Euroopan rautateiden teemavuodesta (2021)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä³,

¹ EUVL C 364, 28.10.2020, s. 149.

² Lausunto annettu 14. lokakuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 15. joulukuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 17. joulukuuta 2020.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Komissio vahvisti 11 päivänä joulukuuta 2019 antamassaan tiedonannossa ”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma”, jäljempänä ’Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annettu tiedonanto’, Euroopan vihreän kehityksen ohjelman unionia ja sen kansalaisia varten. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on uusi kasvustrategia, jonka tavoitteena on tehdä unionista oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jonka talous on moderni, resurssitehokas ja kilpailukykyinen, joka ei enää tuota kasvihuonekaasujen nettopäästöjä vuonna 2050 ja jossa talouskasvu on irrotettu resurssien käytöstä.
- (2) Eurooppa-neuvosto vahvisti 12 päivänä joulukuuta 2019 antamissaan päätelmissä tavoitteen, jonka mukaan ilmastoneutraali unioni pyritään saavuttamaan vuoteen 2050 mennessä.
- (3) Euroopan parlamentti ilmaisi 15 päivänä tammikuuta 2020 antamassaan päätöslauselmassa suhtautuvansa myönteisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annettuun tiedonantoon ja vaati toteuttamaan tarvittavan siirtymän ilmastoneutraaliin yhteiskuntaan vuoteen 2050 mennessä.

- (4) Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annetun tiedonannon tavoitteiden mukaisesti on tarpeen uudistaa unionin taloutta ja määritellä uudelleen politiikkoja, erityisesti liikenteen ja liikkuvuuden alalla. Liikenteen osuus unionin kasvihuonekaasupäästöistä on neljännes, ja kyseinen osuus kasvaa koko ajan. Ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi liikenteen päästöjä on vähennettävä 90 prosenttia vuoteen 2050 mennessä. Kestävän intermodaalisen liikenteen toteutuminen edellyttää, että käyttäjät asetetaan etusijalle ja heille tarjotaan edullisempia, helppokäyttöisiä, terveellisempiä, puhtaampia ja energiatehokkaampia vaihtoehtoja nykyisille liikkumistottumuksilleen, ja että samalla tarjotaan kannustimia niille käyttäjille, jotka jo käyttävät kestäviä liikennemuotoja, kuten kävely, pyöräily ja julkinen liikenne.
- (5) Euroopan vihreän kehityksen ohjelmalla pyritään vauhdittamaan siirtymistä kestäväan ja älykkääseen liikkuvuuteen kyseisiin haasteisiin vastaamiseksi. Unionin sisäisestä rahdista 75 prosenttia kuljetetaan maanteitse, ja huomattava osa siitä olisikin siirrettävä rauta- ja vesiteitse kuljetettavaksi. Jotta kyseinen siirtyminen toteutuisi, tarvitaan merkittäviä investointeja, myös investointeja, jotka tehdään elpymisen yhteydessä, ja olennainen osa niistä liittyy Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) toteuttamiseen ja toimenpiteisiin rautateiden tavaraliikennekäytävien tehokkuuden kasvattamiseksi.

- (6) Rautatieliikenteen rooli ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä on merkittävä. Se on yksi ympäristöystävällisimmistä ja energiatehokkaimmista liikennemuodoista. Rautatiet ovat suureksi osaksi sähköistettyjä, ja rautatieliikenteen hiilidioksidipäästöt ovat reilusti pienemmät kuin lento- tai tieliikenteen vastaavalla matkalla aiheuttamat päästöt. Se on ainoa liikennemuoto, jonka kasvihuonekaasu- ja hiilidioksidipäästöt ovat laskeneet johdonmukaisesti vuodesta 1990. Lisäksi rautatieliikenteen energiankulutus on vuosina 1990–2016 laskenut, ja siinä käytetään yhä enemmän uusiutuvia energialähteitä.
- (7) Covid-19-kriisi on koetellut liikennealaa poikkeuksellisen raskaasti. Toiminnallisista ja taloudellisista rajoitteista huolimatta alalla on ylläpidetty keskeisen tärkeitä yhteyksiä sekä henkilöliikenteen että välttämättömien hyödykkeiden kuljetusten osalta. Tämä on ollut mahdollista pääasiassa sen ansiosta, että työntekijät ovat jatkaneet työskentelyä vaikeissa ja epävarmoissa oloissa. Rautatieliikenteen strateginen rooli covid-19-kriisin aikana on tuonut korostuneesti esiin, että Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2012/34/EU¹ perustettua yhtenäistä eurooppalaista rautatiealuetta tarvitaan paitsi välttämättömien hyödykkeiden, kuten ruoan, lääkkeiden ja polttoaineen, toimitusten helpottamiseksi etenkin poikkeustilanteissa myös laajempien liikennepoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/34/EU, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32).

- (8) Luomalla yhteyksiä unionin keskeisten liikennereittien ja sen reuna-alueiden, vuoristoisten ja syrjäisten alueiden välille, myös alue- ja paikallistasolla, sekä ottamalla tai palauttamalla käyttöön puuttuvia alueellisia rajatylittäviä rautatieyhteyksiä rautatiealaa edistää sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta Euroopan tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Lisäksi syrjäisillä alueilla ja maaseutualueilla on usein lukumääräisesti vähemmän verkkoja takaamassa peruspalvelujen tarjoamista väestölle ja kyseiset verkot ovat vähemmän kehittyneitä. Syrjäseuduilla tilanne on usein vaikea kahdella tapaa: ne ovat maaseutualueita ja sijaitsevat kansallisten verkkojen reuna-alueilla.
- (9) Samalla kun rautateiden matkustajaliikenteen osuus unionin maaliikenteestä on kasvanut vain hieman vuodesta 2007, rautateiden tavaraliikenteen osuus on laskenut. Yhtenäisen eurooppalaisen rautatiealueen saavuttamisen tiellä on vielä useita esteitä. Rautatiealaa haittaa toisinaan muun muassa vanhentuneet liiketoiminta- ja toimintakäytännöt, vanheneva infrastruktuuri ja liikkuva kalusto sekä meluisat vaunut. Voittamalla kyseiset esteet ja laskemalla kustannuksia, tutkimalla kansallisia mekanismeja täydentäviä unionin järjestelmiä rautatieliikenteen harjoittajien tukemiseksi syrjimättömästi sekä nopeuttamalla innovointia saadaan hyödynnettyä kaikki rautatieliikenteen tarjoamat mahdollisuudet, samalla kun varmistetaan sisämarkkinoiden toiminta, lisätään rautatieliikennettä ja parannetaan entisestään jo nykyisellään korkeaa turvallisuustasoa. Rautatiealan vetovoimaisuuteen on sen vuoksi panostettava edelleen, jotta matkustajat, työntekijät ja yritykset kiinnostuisivat siitä.

- (10) EU:n liikenneministerien epävirallisessa videoneuvottelussa 4 päivänä kesäkuuta 2020 esitetyssä poliittisessa kannanotossa jäsenvaltioiden enemmistön liikenneministerit ilmaisivat sitoumuksensa tukea rautateiden kansainvälistä matkustajaliikennettä koskevaa eurooppalaista toimintasuunnitelmaa.
- (11) Vuosi 2021 olisi nimettävä Euroopan rautateiden teemavuodeksi, jäljempänä 'teemavuosi', jotta rautatieliikennettä sekä kestäväää ja älykästä liikkuvuutta voidaan edistää Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annetussa tiedonannossa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. Vuosi 2021 tulee olemaan merkittävä unionin rautatiepolitiikassa, sillä se on ensimmäinen kokonainen vuosi, jona neljännen rautatiepaketin nojalla sovitut säännöt pannaan koko unionin alueella täytäntöön; säännöt koskevat kotimaan henkilöliikennemarkkinoiden avaamista, koko unionin alueella toimivien rautatieyritysten kustannusten ja hallinnollisten rasitteiden vähentämistä sekä teknisten esteiden vähentämiseen tähtäävien uusien tehtävien antamista Euroopan unionin rautatievirastolle (ERA). Yleinen kiinnostus rautateitä ja yöjunia kohtaan on kasvamassa useissa jäsenvaltioissa, mistä muun muassa DiscoverEU-ohjelman suosio kertoo. Lisäksi kansainvälisen Europalia-taidefestivaalin aiheena on vuonna 2021 rautateiden vaikutus taiteisiin ja festivaalilla korostetaan rautateiden roolia sosiaalisen, taloudellisen, teollisen ja ekologisen muutoksen merkittävänä edistäjänä. Teemavuodella olisi edistettävä yleiseurooppalaista keskustelua rautateiden tulevaisuudesta.

- (12) Unionin tasolla tämän päätöksen täytäntöönpanoon tarvittavat määrärahat ja niiden asianmukainen taso on määritettävä vuoden 2021 talousarviomenettelyn yhteydessä vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen mukaisesti. Budjettivallan käyttäjän valtuuksia rajoittamatta olisi pyrittävä siihen, että tämän päätöksen täytäntöönpanoa 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2022 välisenä aikana rahoitetaan vähintään 8 miljoonalla eurolla.
- (13) Työmatkalaisten osuus kaikista rautatieliikenteen matkustajista on 80–90 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että kaupunkitaajamat ovat merkittävässä asemassa rautateiden matkustajaliikenteen koko suorituskyvyn kannalta. Älykäs kaupunkiliikenne edellyttää vajaakäytössä olevien paikallis- ja alueliikenteen linjojen uudenaikaistamista ja kunnostamista, jotta ympäristövaikutukset jäisivät vähäisiksi ja sosiaalinen ja taloudellinen yhteenkuuluvuus säilyisi.
- (14) Komission olisi teemavuoden aikana harkittava toteutettavuustutkimuksen käynnistämistä eurooppalaisen ympäristömerkin kehittämisestä rautateitse kuljetettuja hyödykkeitä ja tuotteita varten, jotta yrityksiä kannustettaisiin siirtymään rautatiekuljetuksiin. Samoin komission olisi harkittava toteutettavuustutkimuksen käynnistämistä ”rautatieyhteysindeksistä”, jolla ilmaistaisiin rataverkon palveluita käyttämällä saavutetun integraation taso.

- (15) Motivoituneen henkilöstön merkitystä ei voida yliarvioida, sillä se takaa toiminnan sujumuuden. Jotta rautatiealan mahdollisuudet saadaan täysin hyödynnettyä, sen on monipuolistettava työvoimaansa ja houkuteltava erityisesti naispuolisia ja nuoria työntekijöitä. Kyseistä käytäntöä olisi edistettävä kaikilla institutionaalisilla tasoilla.
- (16) Rautatiealan houkuttavuuden lisääminen edellyttää, että palvelut ovat käyttäjakeskeisiä ja että ne on organisoitu ja suunniteltu tarjoamaan vastinetta rahalle, tasaista toimintavarmuutta, erinomaista palvelun laatua ja houkuttavia hintoja.
- (17) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitteita eli edistää rautatieliikennettä kestävässä, innovatiivisena, yhteenliitettynä ja intermodaalisena, turvallisena ja kohtuuhintaisena liikennemuotona ja tärkeänä tekijänä unionin ja sen naapurimaiden välisten suhteiden ylläpitämisessä ja kehittämisessä sekä korostaa rautateiden eurooppalaista, rajatylittävää ulottuvuutta ja tehostaa rautateiden myönteistä vaikutusta unionin talouteen, teollisuuteen ja yhteiskuntaan, vaan ne voidaan kansainvälistä tietojenvaihtoa ja unionin laajuista parhaiden käytäntöjen levittämistä koskevan tarpeen vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohde

Nimetään vuosi 2021 Euroopan rautateiden teemavuodeksi, jäljempänä 'teemavuosi'.

2 artikla

Tavoitteet

Teemavuoden yleistavoitteena on kannustaa ja tukea unionin, jäsenvaltioiden, alueellisten ja paikallisten viranomaisten sekä muiden organisaatioiden pyrkimyksiä lisätä rautateiden matkustaja- ja tavaraliikenteen osuutta. Teemavuodella on seuraavat erityistavoitteet:

- a) edistää rautatieliikennettä kestäväenä, innovatiivisena, yhteenliitettynä ja intermodaalisena, turvallisena ja kohtuuhintaisena liikennemuotona, erityisesti korostamalla rautateiden roolia
 - i) merkittävänä tekijänä unionin ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä,
 - ii) tehokkaan logistiikkaverkon tukipylväänä, joka pystyy takaamaan välttämättömät palvelut myös ennakoimattomien kriisien aikana, ja
 - iii) liikennemuotona, joka tavoittelee laajempaa yleisöä, erityisesti nuorisoa, sekä esittelemällä rautatiet houkuttavana uravalintana;

- b) korostaa rautateiden eurooppalaista, rajatylittävää ulottuvuutta ja rautateitä tekijänä, joka tuo kansalaiset lähemmäksi toisiaan, antaa heille mahdollisuuden tutustua unioniin ja sen moninaisuuteen, lisää sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja edistää unionin sisämarkkinoiden yhdentymistä, erityisesti varmistamalla paremmat yhteydet unionin sisällä ja yhteydet sen maantieteellisiin reuna-alueisiin, myös luomalla alueellisia rajatylittäviä yhteyksiä;
- c) tehostaa rautateiden myönteistä vaikutusta unionin talouteen, sen teollisuuteen, myös sen maailmanlaajuiseen kilpailukykyyn, sen kauppaan ja sen yhteiskuntaan, erityisesti alueelliseen ja paikalliseen kehitykseen, kestävään matkailuun, koulutukseen, nuorisoon ja kulttuuriin liittyvien näkökulmien osalta, sekä parantaa esteettömyyttä vammaisten henkilöiden ja liikuntarajoitteisten henkilöiden kannalta, erityisesti kiinnittäen huomiota ikääntyneiden henkilöiden tarpeisiin;
- d) edistää rautateitä tärkeänä tekijänä unionin ja sen naapurimaiden välisissä suhteissa hyödyntäen kumppanimaiden kiinnostusta ja tarpeita sekä asiantuntijuutta rautatieliikenteessä sekä unionissa että sen ulkopuolella;
- e) hyödyntää rautateiden kykyä herättää vahvoja mielikuvia, etenkin rautateiden historiaa ja kulttuuriperintöä, ja palauttaa mieliin myönteinen vaikutus, joka rautateillä on ollut Euroopan vaurauden rakentamisessa ja joka sillä on huipputeknologian kehittämisessä;
- f) edistää rautatiealan ammattien houkuttavuutta, erityisesti korostamalla uuden osaamisen kysyntää sekä oikeudenmukaisten työehtojen ja turvallisten työolojen sekä työvoiman monipuolistamistarpeeseen vastaamisen painoarvoa;

- g) tehdä tunnetuksi rautateiden avainasemaa kansainvälisessä matkustajaliikenteessä unionin alueella;
- h) edistää unionin yöjunayhteyksiä ja kannustaa aloitteita, joissa korostetaan yhteyksien rajatylittävää luonnetta käyttämällä unionia esittäviä symboleja;
- i) lisätä yleistä tietoisuutta rautateiden mahdollisesta roolista kehitettäessä kestävä matkailua Euroopassa;
- j) tehdä tunnetuksi rautateiden avainasemaa kestävässä liikkuvuusketjussa, sillä ne yhdistävät liikenteen solmupisteitä ja mahdollistavat helpon ja järkevän siirtymisen liikennemuodosta toiseen;
- k) edistää osaltaan neljännen rautatiepaketin täytäntöönpanoa ja tietoisuuden lisäämistä tarvittavista toimenpiteistä yhtenäisen eurooppalaisen rautatiealueen luomiseksi toimivan Euroopan laajuisen liikenneverkon pohjalta;
- l) herättää keskustelua siitä, miten nykyaikaistaa liikkuvaa kalustoa ja miten edelleen kehittää ja lisätä rautatieinfrastruktuurin kapasiteettia, jotta rautateiden matkustaja- ja tavaraliikennettä voitaisiin laajentaa, sekä korostaa kyseisessä yhteydessä infrastruktuurin haltijoiden välisen yhteistyön sekä tutkimuksen ja innovoinnin suurta merkitystä ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 642/2014¹ perustetun Shift2Rail-yhteisyrityksen roolia;

¹ Neuvoston asetukset (EU) N:o 642/2014, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2014, Shift2Rail-yhteisyrityksen perustamisesta (EUVL L 177, 17.6.2014, s. 9).

- m) edistää tapahtumia ja aloitteita, joissa levitetään tietoa rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista, ja kannustaa kaikkia toimijoita yhteistyöhön, jotta voidaan parantaa asiakkaille tiedottamista ja matkalippujärjestelmiä, myös tarjoamalla koko matkan kattavia suoria lippuja ja kehittämällä innovatiivisia digitaalisia multimodaalisia lippuja, sekä tiedottaa asiaan vielä liittyvistä haasteista, kuten siitä, että toimijoiden on tarpeellista jakaa tietoja keskenään.

3 artikla

Toimenpiteiden sisältö

1. Edellä 2 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavat toimenpiteet on sovitettava tiiviisti yhteen meneillään olevien rautatieliikenteen edistämistoimien kanssa. Kyseisiin toimenpiteisiin on sisällyttävä seuraavaa unionin, kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason toimintaa, joka järjestetään osana kumppanuutta tai erikseen ja joka liittyy teemavuoden tavoitteisiin:
 - a) aloitteet ja tapahtumat, joilla edistetään keskustelua, luodaan myönteistä kuvaa, lisätään tietoisuutta sekä edistetään kansalaisten, yritysten ja viranomaisten sitoutumista, jotta voidaan lisätä luottamusta rautateihin, etenkin covid-19-kriisin jälkimainingeissa, ja lisätä rautateiden henkilö- ja tavaraliikenteen houkuttavuutta keinona torjua ilmastonmuutosta, jotka toteutetaan monia eri kanavia ja välineitä käyttäen, muun muassa järjestämällä tapahtumia jäsenvaltioissa, ja joissa korostetaan samalla junalla matkustamisen turvallisuutta ja mukavuutta;

- b) jäsenvaltioissa toteutettavat aloitteet, joilla edistetään sekä julkisen että yksityisen sektorin liike- ja työmatkojen tekemistä junalla;
- c) näyttelyt, joissa on kyse tiedon jakamisesta, innoitus-, opetus- ja valistuskampanjat sekä esittely- ja tiedotusjunien käyttö, jolla kannustetaan matkustajia, kuluttajia ja yrityksiä muuttamaan käyttäytymistään ja edistetään kansalaisten aktiivista osallistumista kestävämpää liikennettä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen;
- d) kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihto kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten, kansalaisyhteiskunnan, yritysten ja oppilaitosten kesken rautateiden käytön edistämisestä sekä käyttäytymisen muutosten aikaansaamisesta kaikilla tasoilla;
- e) tutkimusten ja innovointitoimien toteuttaminen sekä niiden tulosten levittäminen Euroopan tai kansallisella tasolla;
- f) teemavuoteen liittyvien hankkeiden ja verkostojen edistäminen muun muassa tiedotusvälineiden, sosiaalisten verkostojen ja muiden verkkoyhteisöjen avulla;
- g) liitteessä esitetyn tapaiset kumppanuudet ja tapahtumat;
- h) parhaiden käytäntöjen yksilöiminen ja tunnetuksi tekeminen tasapuolisten toimintaedellytysten luomiseksi eri liikennemuodoille;

- i) sellaisten hankkeiden ja toimien edistäminen, joilla lisätään tietoisuutta kestävästä liikkuvuusketjusta, joka tarjoaa saumattomia ovelta ovelle -liikkumisratkaisuja yhdistettyinä muihin liikennemuotoihin, mukaan lukien aktiiviset kulkumuodot sekä kestävä ja älykäs logistiikka;
- j) sellaisten hankkeiden ja toimien edistäminen, joilla lisätään tietoisuutta yhtenäisen eurooppalaisen rautatiealueen tärkeydestä, etenkin sen meneillään olevasta toteuttamisesta, kansainvälistä rautatiematkustamista helpottavista toimista ja digitaalista matkustajainformaatiota koskevista toimista, kuten toimista, joilla tarjotaan reaaliaikaista tietoa matkatarjonnasta, hinnoista ja aikatauluista, myös kun on kyse riippumattomista palveluntarjoajista, vertailun helpottamiseksi; sekä
- k) sellaisten hankkeiden ja toimien edistäminen, joiden tarkoituksena on toteuttaa laajennettu, uudenaikaistettu ja yhteentoimiva rautatieinfrastruktuuri, johon kuuluu Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmä (ERTMS), terminaaleja, joissa voi siirtyä muihin liikennemuotoihin, sekä uudenaikaistettu liikkuva kalusto.

2. Teemavuoden aikana komissio harkitsee seuraavien käynnistämistä:

- a) toteutettavuustutkimus eurooppalaisen ympäristömerkin kehittämisestä rautateitse kuljetettuja hyödykkeitä ja tuotteita varten, jotta yrityksiä kannustettaisiin siirtymään rautatiekuljetuksiin, ja

- b) toteutettavuustutkimus sellaisen rautatieyhteysindeksin käyttöön ottamiseksi, jolla pyritään ilmaisemaan rataverkon palveluita käyttämällä saavutetun integraation taso ja osoittamaan rautatieliikenteen kyky kilpailla muiden liikennemuotojen kanssa.

Komissio ilmoittaa suunnitelmistaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021.

3. Unionin toimielimet ja elimet voivat unionin tasolla ja jäsenvaltiot voivat kansallisella tasolla viitata teemavuoteen ja hyödyntää sen visuaalista identiteettiä, kun ne edistävät 1 kohdassa tarkoitettuja toimia.

4 artikla

Koordinointi jäsenvaltioiden tasolla

Jäsenvaltiot vastaavat teemavuoteen osallistumisen järjestämisestä kansallisella tasolla. Ne varmistavat asiaan liittyvien toimien koordinoinnin kansallisella tasolla ja nimeävät kansalliset yhteyshenkilöt huolehtimaan koordinoinnista unionin tasolla.

5 artikla

Koordinointi unionin tasolla

1. Komissio kutsuu säännöllisesti koolle kansallisten yhteyshenkilöiden kokouksia teemavuoteen liittyvän toiminnan koordinoimiseksi. Kyseiset kokoukset tarjoavat lisäksi mahdollisuuksia vaihtaa tietoja teemavuoden täytäntöönpanosta unionin tasolla ja kansallisella tasolla. Euroopan parlamentin edustajat voivat osallistua kyseisiin kokouksiin tarkkailijoina.
2. Teemavuoden koordinointiin unionin tasolla sovelletaan monialaista lähestymistapaa yhteisvaikutusten luomiseksi rautatieliikenteen alalla tai siihen liittyvällä alalla hankkeita rahoittavien unionin eri ohjelmien ja aloitteiden välillä.
3. Komissio kutsuu säännöllisesti koolle rautatiealan sidosryhmien ja järjestöjen tai elinten edustajien kokouksia, mukaan lukien olemassa olevat ylikansalliset verkostot, asiaankuuluvat valtiosta riippumattomat järjestöt, yliopistot ja teknologiakeskukset sekä nuorisojärjestöjen ja -yhteisöjen sekä vammaisia henkilöitä ja liikuntarajoitteisia henkilöitä edustavien järjestöjen edustajat, jotta ne auttaisivat sitä teemavuoden täytäntöönpanossa unionin tasolla.
4. Komissio voi määrärahojen tämän mahdollistaessa järjestää ehdotuspyyntöjä ja hankkeita, jotka voivat saada tukea huomattavaan työhön teemavuoden tavoitteiden hyväksi.

6 artikla
Kansainvälinen yhteistyö

Komissio tekee tarvittaessa teemavuoteen liittyvää yhteistyötä toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa ja varmistaa samalla unionin osallistumisen näkyvyyden.

7 artikla
Seuranta ja arviointi

Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022 Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kertomuksen tässä päätöksessä säädettyjen aloitteiden täytäntöönpanosta ja tuloksista, jossa esitetään näitä aloitteita koskeva yleisarvio. Komissio vahvistaa keskeiset tulosindikaattorit aloitteiden arviointia varten. Nämä keskeiset tulosindikaattorit esitetään komission kertomuksessa. Tätä kertomusta varten jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tiedot toiminnasta, josta ne ovat vastanneet.

8 artikla
Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

KUMPPANUUDET JA TAPAHTUMAT

Tässä liitteessä esitetään seuraava alustava luettelo teemavuoteen liittyvistä kumppanuuksista ja tapahtumista:

- 1) kumppanuudet elokuvafestivaalien kanssa kaikkialla Euroopassa, jotta voidaan tuoda esiin rautateiden keskeinen sija elokuvatuotannossa;
- 2) yhteistyö eurooppalaisten rautatiemuseoiden ja olemassa olevien kulttuuritapahtumien, kuten elokuvafestivaalien ja taidenäyttelyjen, kanssa;
- 3) kumppanuudet ERA:n kanssa tavoitteena tuoda esiin
 - a) rautatiealan suorituskyky Euroopassa,
 - b) rautatiealan toimijoiden ja erityisesti rautatietyöntekijöiden taitotieto,
 - c) rautatieliikenteen edut turvallisuuden ja ympäristönsuojelun kannalta, ja
 - d) rautatiealan uramahdollisuudet koululaisille, opiskelijoille ja oppisopimusopiskelijoille;
- 4) unionin alueella liikkuvat esittelyjunat, joissa tiedotetaan yleisölle teemavuoden tavoitteista ja painotetaan sen monien viestien houkuttavuutta;

- 5) interrail-lippujen tarjoaminen nuorille Erasmus-opintojen yhteydessä ja kilpailujen perusteella teemavuoden tavoittavuuden laajentamiseksi;
 - 6) rautatieasemien hyödyntäminen taiteen esityspaikkoina, urbaaneina kohtaamistiloina sekä taloudellisen, kulttuuri- ja kansalaistoiminnan keskuksina ja rautatiemuseoiden hyödyntäminen paikkoina, joissa voidaan levittää teemavuoden viestejä.
-